

Kansli

Ulrika Norberg Eriksson
ulrika.norbergeriksson@ludvika.se

Ert datum

Er referens

Social- och utbildningsnämnden

Återremitterat ärende utifrån formaliahantering - Ansökan från Olympica om att starta fristående förskola i nuvarande Håksbergs förskolas lokaler

Förvaltningens förslag till beslut

1. Social- och utbildningsnämnden noterar den kompletterande informationen i ärendet enligt nedan.
2. Social- och utbildningsnämnden bifaller Olympicas ansökan om att få starta upp förskola i egen regi, Olympicaförskolan Håksberg.
3. Social- och utbildningsnämnden beslutar att ge förvaltningen uppdraget att arbeta fram ett avtal för huvudmannaskifte från 1 januari 2022.

Sammanfattning

Bakgrund

Den 24 februari återremitterade Social och utbildningsnämnden ärendet SUN 2020/807-71 ansökan från Olympica om att få starta fristående förskola i nuvarande Håksbergs Förskolas lokaler, till förvaltningen för att utreda formalia.

Beskrivning av ärendet

Ansvarsfördelning

Kommunallagen¹

5 kap reglerar fullmäktiges uppgifter.

5 kap 1§, huvudområden som åligger fullmäktige att besluta om:

1. mål och riktlinjer för verksamheten,
2. budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor,
3. nämndernas organisation och verksamhetsformer,
4. val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar,
5. val av revisorer,
6. grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda,
7. årsredovisning och ansvarsfrihet,

¹ Kommunallagen 2017:725

8. folkomröstning i kommunen eller regionen, och
9. extra val till fullmäktige.

5 kap 2 §, Fullmäktige får uppdra åt en nämnd att i fullmäktiges ställe besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ärenden som anges i 1 § första stycket eller som enligt lag eller annan författning ska avgöras av fullmäktige får dock inte delegeras till nämnderna.

Skollagen²

2 kap 2 §, kommuner är huvudmän för förskola. I varje kommun ska det finnas en eller flera nämnder som ska fullgöra kommunens uppgifter enligt denna lag.

2kap 5§, enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola.

2 kap 7§, statens skolinspektion handlägger ärenden om godkännande av enskild huvudman för förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshems som anordnas vid en skolenhet med förskoleklass, grundskola eller grundsärskola. Övriga ärenden om godkännande av enskild som huvudman enligt 5§ handläggs av den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Reglemente för social- och utbildningsnämnden³ 20191111

§ 1 Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom och omfattar förskola, förskoleklass, grundskola, särskola och fritidshem.

Från nämndens ansvar är det undantaget det ansvar som följer av 10 kap. 32-33 §§ skollagen (skolskjuts). Detta ansvar ligger under samhällsbyggnadsnämnden.

I praktiken

Kommunfullmäktige ansvarar för att skolverksamheten motsvarar de nationella målen och kravnivåerna, men ska enligt skollag och kommunallag utse en nämnd för att fullgöra de statliga uppdragen för skolverksamheten⁴. Social – och utbildningsnämnden har genom reglemente taget 20191111 ansvar att fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom och omfattar förskola. Social- och utbildningsnämnden har huvudmannaansvar för förskola inför kommunfullmäktige, som i sin tur har huvudmannaansvar inför staten.

Ansökan

22 december 2021 inkom en ansökan från Olympicaförskolan om uppstart av fristående förskola i Ludvika Kommun. Olympicas ansökan avser att få starta fristående förskola med max 60 barn i nuvarande Förskola Håksbergs lokaler 1 augusti 2021.

Olympica avser med sin ansökan inte att ta över verksamheten i Håksberg en fungerande förskola med idag 54 barn och 12 anställda. Deras ansökan avser att få starta och driva förskola i egen regi i nuvarande lokaler som kommunen hyr

² Skollagen 2010:800

³ Reglemente för Social- och utbildningsnämnden (KS 2019/193)

⁴ Skolverket

av LKFAB och bedriver förskoleverksamhet i. Olympica skriver i sin ansökan att ”lokalen kan antingen hyras eller ägas själv”. (ifall Ludvika kommunfastigheter vill sälja)⁵

Förutsättningar för uppstart av enskild huvudman

Olympica har presenterat en dokumenterad kännedom om utbildningen vilket ses som en förutsättning för att starta och driva utbildning inom förskola utifrån skollag och läroplanens intentioner.

En uppstart av enskild huvudman i nuvarande Håksbergs förskolas lokaler kräver att förvaltningen arbetar fram avtal med den fristående aktören, tar fram underlag och rutiner gällande tillsynsansvar. Tillsyn ska genomföras med ett löpande tidsintervall men vid ev uppstått behov kan det också genomföras en så kallad riktad tillsyn.

En uppstart av enskild huvudman, påverkar nuvarande barns placeringar där förvaltningen behöver ha kontakt med varje enskild familj. Det påverkar även de anställda som kommer att erbjudas tjänsteplacering på annan kommunal förskola. Omställningstid och hantering är en förutsättning för att förvaltningen ska kunna lämna lokalerna. Förvaltningen förespråkar en uppstart 1 januari 2022.

En förutsättning för uppstart av enskild huvudman är att LKFAB som fastighetsägare godkänner Olympica som hyresgäst alternativt köpare av lokalerna.

Ekonomiska konsekvenser

Tilldelning av medel, fristående huvudman ska få tilldelning av medel i förhållande till kommunens tilldelning. Det innebär att, om verksamhet förskola gör ett underskott och ytterligare medel tillsätts så har den fristående huvudmannen rätt till de medlen oavsett eget budget resultat.

Bidragkostnader för lokaler, Fristående huvudman har enligt Skolförordningen 2011:185 14 kap §§6-7 rätt till ersättning för lokalkostnader motsvarande hemkommunens genomsnittliga lokalkostnad per barn eller elev i motsvarande verksamhet. Om det finns särskilda skäl, ska ersättningen för lokalkostnader i stället högst motsvara den enskilde huvudmannens faktiska hyreskostnader om dessa är skäliga.

En enskild huvudman kan i det sistnämnda fallet hyra av kommunaltbolag men omvärldsbevakning påvisar alternativet att enskilda huvudmän köper byggnader via eget fastighetsbolag som sedan beräknar en lokalhyra för verksamheten. Kommunen kan då inte neka bidrag för denna lokalhyra, även om den nya lokalhyran blir högre än vad förvaltningen hyr lokalerna för idag, så länge kostnaderna inte är oskäliga.

Tillsynskostnader, en kommun har tillsyn för de förskolor huvudmannen har godkänt och förklarat rätt till bidrag. Tillsyn ska genomföras med ett löpande

⁵ Ansökan om att bedriva fristående förskoleverksamhet, ankom förvaltningen 211222

tidsintervall men vid ev uppstått behov kan det också genomföras en så kallad riktad tillsyn.

Administrationskostnader, en uppstart av annan huvudman i Håksbergs lokaler innebär att förskoleorganisationen förändras och förvaltningen kommer att bära en högre kostnad än budgeterat inom administration andra halvåret 2021.

Förskolläraryrket, uppstart kan leda till att kommunen tappar förskolläraryrket till en fristående förskola, som i sin tur kräver resurser att rekrytera.

Barbro Nystedt Forsberg
Förvaltningschef

Ulrika Norberg Eriksson
Verksamhetschef förskola